

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Kazernestraat 52
2514 CV DEN HAAG

**Directoraat-generaal
Economie en Digitalisering**
Directie Mededinging en
Consumenten

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6011 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ezk

Datum 3 april 2024
Betreft Beantwoording Kamervragen Versterken positie van de consument
voor de groene transitie

Ons kenmerk
DGED-MC / 26371707

Geachte Voorzitter,

Hierbij zend ik u de antwoorden op de vragen van de fracties van GroenLinks en de PvdD over het versterken van de positie van de consument voor de groene transitie ingezonden op 9 december 2022 met kenmerk 171467.02U.

M.A.M. Adriaansens
Minister van Economische Zaken en Klimaat

171467.02U

1

De leden van de GroenLinks-fractie bedanken u voor uw reactie. Zij zijn blij om te horen dat de regering alsnog heeft geconcludeerd dat de voordelen van de verplichte certificering van duurzaamheidskeurmerken opwegen tegen de nadelen. Zij hebben nog een aantal vervolgvragen omtrent de autoriteit Consument en Markt (ACM).

Het stemt de leden van de fractie van GroenLinks positief om te lezen dat de ACM zich zeer actief toont op het thema duurzaamheid.

Bent u het met deze leden eens dat naar verwachting de ACM en andere relevante toezichthouders de komende tijd meer zullen moeten handhaven op dit gebied, door de extra genomen maatregelen om de klimaatcrisis het hoofd te bieden en de energietransitie te realiseren? Welke maatregelen zijn er genomen of worden er genomen om te waarborgen dat de relevante toezichthouders ook in de toekomst hun slagkracht behouden, in het bijzonder in het handhaven van deze richtlijn? Bent u voornemens om meer middelen vrij te maken voor deze toezichthouders? Zo ja, hoeveel middelen en extra fte wilt u beschikbaar stellen aan de ACM voor het controleren en handhaven van deze richtlijn?

Antwoord

De ACM is een onafhankelijk toezichthouder, dus zij besluit zelf over de inzet van middelen en fte's en stelt haar eigen prioriteiten. In de tweede helft van het vorige jaar heeft de ACM (handhavings)onderzoeken uitgevoerd naar aanleiding van onduidelijke en onvoldoende onderbouwde duurzaamheidsclaims door twee textielbedrijven.¹ Meer recentelijk heeft de ACM opgetreden inzake duurzaamheidsclaims door twee bedrijven in de energiesector² en een luchtvaartmaatschappij.³ Aanvullend heeft de ACM heeft recentelijk haar focus voor 2023 gepresenteerd.⁴ Het waarborgen en het verbeteren van de betrouwbaarheid van duurzaamheidsinformatie voor consumenten vormt in dit programma prioriteit.⁵

De bepalingen in de richtlijn geven de toezichthouder meer en duidelijkere handvatten om op dit vlak effectief op te kunnen treden. Wanneer de Europese onderhandelingen over het voorstel zijn afgerond volgt een implementatiewetsvoorstel door EZK. De ACM voert daarvoor een Uitvoerings- en Handhaafbaarheidstoets (UHT) uit waarin zij onder meer zal ingaan op de beschikbare capaciteit in relatie tot de handhaving van het voorstel. Vervolgens zal ik in reactie op deze UHT ingaan op de vraag over het al dan niet beschikbaar stellen van extra capaciteit.

¹ Beantwoording vragen versterken positie consument voor de groene transitie, 21 oktober 2022, pp. 6-7.

² Autoriteit Consument & Markt, 'Greenchoice en Vattenfall zullen consumenten voortaan beter informeren over duurzaamheid', <https://www.acm.nl/nl/publicaties/greenchoice-en-vattenfall-zullen-consumenten-voortaan-beter-informeren-over-duurzaamheid>, 10 oktober 2022.

³ Autoriteit Consument & Markt, 'Ryanair duidelijker over CO2-compensatie na actie ACM', <https://www.acm.nl/nl/publicaties/ryanair-duidelijker-over-co2-compensatie-na-actie-acm>, 20 januari 2023.

⁴ Autoriteit Consument & Markt, 'Focus Werkzaamheden ACM 2023', <https://www.acm.nl/nl/publicaties/focus-werkzaamheden-acm-2023>

⁵ Ibidem, p.2

2

De leden van de PvdD-fractie lezen in uw beantwoording het volgende: "het Voedingscentrum biedt informatie op basis van wetenschappelijke en onafhankelijke inzichten". Heeft u, zo vragen deze leden, een verklaring voor het feit dat het voedingscentrum meer zuivel aanbeveelt dan zijn 'zusterorganisatie', de *British Nutrition Foundation*, in het Verenigd Koninkrijk? En hoe kijkt u aan tegen de *Canadese Food Guide* waarin sinds 2019 zuivel zelfs helemaal geen standaardonderdeel meer uitmaakt van een gezond voedingspatroon?

Antwoord

Ik heb er het volste vertrouwen in dat het Voedingscentrum tot goede en wetenschappelijk gedragen adviezen komt. Over de keuze om zuivel aan te bevelen laat het Voedingscentrum bij navraag het volgende weten:

"Magere en halfvolle melk en melkproducten (zuivel) zoals 30+ kaas, magere en halfvolle yoghurt en karnemelk passen in Nederland in een gezond voedingspatroon. Het nemen van zuivel hangt samen met een lager risico op darmkanker en het eten van yoghurt met een lager risico op diabetes type 2.⁶ Zuivel staat daarom in de Schijf van Vijf. Daarnaast leveren melk en melkproducten veel goede voedingsstoffen, zoals eiwit, calcium en vitamine B2 en B12. Voor een volwassene is het advies om elke dag 2 tot 3 kleine porties zuivel te nemen en zo'n 40 gram kaas. Meer is niet nodig en heeft een grote impact op het milieu. Voor mensen die geen zuivel kunnen of willen nemen raadt het Voedingscentrum aan te kiezen voor een sojadrink verrijkt met calcium en vitamine B12. Dit plantaardige alternatief staat ook in de Schijf van Vijf.

Net als het Voedingscentrum beveelt de British Nutrition Foundation magere zuivelvarianten aan als onderdeel van een gezond voedingspatroon. Zij raden volwassenen aan om dagelijks 2-3 porties zuivel (of zuivelalternatief) te nemen. Een accurate vergelijking in grammen is niet mogelijk, maar de verschillen lijken klein. Die kleine verschillen die er zijn, worden verklaard door het gebruik van verschillende voedingsnormen. In de UK wordt voor volwassen mannen en vrouwen 700 mg calcium per dag aanbevolen. Op basis van advies van de Gezondheidsraad (2018), waarbij de voedingsnormen meer werden geharmoniseerd met EFSA, rekent het Voedingscentrum een dagvoeding door met 950-1000 mg calcium (afhankelijk van leeftijd). Zuivel is een belangrijke bron voor deze voedingsstoffen dus een hogere aanbeveling leidt hoogstwaarschijnlijk ook tot een iets hogere zuivelaanbeveling. Ook de aanbeveling voor vitamine B2 ligt in Nederland hoger."

⁶ Gezondheidsraad, Richtlijnen goede voeding 2015, <https://www.gezondheidsraad.nl/documenten/adviezen/2015/11/04/richtlijnen-goede-voeding-2015>

In de Canadese voedingsrichtlijnen staat zuivel wel degelijk onder de eiwitrijke producten met als voorbeelden; magere melk, yoghurt, kefir en kaas (met minder vet en zout): *'Protein foods include legumes, nuts, seeds, tofu, fortified soy beverage, fish, shellfish, eggs, poultry, lean red meat including wild game, lower fat milk, lower fat yogurts, lower fat kefir, and cheeses lower in fat and sodium.'*⁷ Zuivel maakt dus nog altijd onderdeel uit van een gezond voedingspatroon in Canada.

⁷ Canada's Dietary Guidelines, januari 2019, <https://food-guide.canada.ca/sites/default/files/artifact-pdf/CDG-EN-2018.pdf>, p.10